

Elinolot
Haastattelu- ja tutkimuspalvelut
Päivi Hokka

Väestötietojärjestelmän luotettavuustutkimus 2011

Marraskuun 2011
Työvoimatutkimuksen
liitännäisenä

SISÄLLYS

JOHDANTO	3
TUTKIMUKSEN OTOS	3
TUTKIMUSMENETELMÄ	4
KADON KUVAUS.....	4
VÄESTÖTIETOJÄRJESTELMÄN OSOITETIETOJEN OIKEELLISUUS	6
VÄHÄISET OSOITEPOIKKEAMAT.....	7
TILAPÄISTEN OSOITETIETOJEN OIKEELLISUUS	8
POSTIOSOITETIEDOT	8
OSOITETIETOJEN OIKEELLISUUDEN VERTAILU VUOSIEN 2005-2010 TUTKIMUKSIIN	9
SÄHKÖPOSTIOSOITETIETOJEN OIKEELLISUUS.....	9
ASUNNON HALLINTAPERUSTETIETOJEN OIKEELLISUUS.....	10
ÄIDINKIELITIETOJEN OIKEELLISUUS	11
AMMATTITIETOJEN OIKEELLISUUS.....	12
TUTKIMUKSEN KATO: VTJ-OSOITTEEN TARKISTAMINEN	14
TAVOITETUT.....	14
TAVOITTAMATTOMAT	14
OSOITE MAHDOTON TARKISTAA	15
KATOTAPAUSTEN SELVITYKSEN TULOKSET	15
KADOT MUKAAN LUOTETTAVUUSTUTKIMUKSEN TULOKSEEN	18
POHDINTAA: TARKISTAMATTOMIEN KATOJEN VAIKUTUS TULOKSEEN	19
LIITE 1: PUHELINHAASTATTELUN PAPERILOMAKEVERSIO	

Johdanto

Tutkimuksessa tarkastellaan tiettyjen väestötietojärjestelmässä olevien tietojen luotettavuutta. Vuoteen 1989 saakka väestötietojärjestelmään tallennetut tiedot tarkistettiin vuosittain henkikirjoituksen yhteydessä. Koska samaisena vuonna järjestetty henkikirjoitus oli viimeinen lajiaan Suomessa, on sen jälkeen ilmennyt tarve kerätä tietoa muuttoilmoituksilla päivitettävien väestötietojen luotettavuudesta muulla tavoin. Tämä selvitys on tehty Tilastokeskuksessa Väestörekisterikeskuksen toimeksiannosta. Vastaavanlainen selvitys on tehty vuosina 1998-2010.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, kuinka hyvin väestötietojärjestelmässä olevat tiedot henkilöiden vakinaisesta osoitteesta, tilapäisestä asuinpaikasta, kotimaisesta postiosoitteesta, asunnon hallintamuodosta, äidinkielestä ja ammatista pitävät paikkansa. Tässä vuoden 2011 tutkimuksessa selvitettiin ensimmäistä kertaa myös väestötietojärjestelmässä olevien sähköpostiosoitteiden oikeellisuutta. Väestötietojärjestelmästä käytetään jatkossa lyhennettä VTJ.

VTJ:stä poimitut tiedot tarkistettiin Tilastokeskuksen kuukausittaisen työvoimatutkimuksen yhteydessä (marraskuu 2011). Luotettavuustutkimuksen kysymykset liitettiin tietokoneavusteisena puhelinhaastatteluna tehtävän työvoimatutkimuksen loppuun. Työvoimatutkimuksen satunnaisotos on poimittu Suomessa vakinaisesti asuvista 15-74 -vuotiaista henkilöistä.

Tutkimuksen otos

Työvoimatutkimuksen tutkimusperusjoukko muodostuu kaikista Suomessa vakinaisesti asuvista 15-74 -vuotiaista. Otos poimitaan satunnaisotantana kahdesti vuodessa Tilastokeskuksen Suomen väestöä koskevasta tietokannasta, jota päivitetään väestön keskusrekisterin tiedoilla. Otos saatetaan ajan tasalle kerran kuukaudessa.

Työvoimatutkimus on paneelitutkimus, jossa kukin kohdehenkilö osallistuu normaalisti viisi kertaa tutkimukseen 16 kuukauden aikana. Kuukausiotos muodostuu viidestä rotaatioryhmästä, jossa kussakin on noin 2400 henkilöä.

Marraskuun 2011 työvoimatutkimuksen lähtöotos oli 12 303 henkilöä. Lähtöotoksesta pudotettiin pois 1 710 henkilöä, joista valtaosa oli kieltäytynyt vastaamasta työvoimatutkimukseen aikaisemmalla tutkimuskerralla. Lisäksi poistetuissa oli mukana ulkomaille muuttaneita ja kuolleita. Lopullisen kentälle menevän otoksen koko oli 10 593 henkilöä.

Millään yllämainitulla lähtöotoksesta pois jätetyllä ryhmällä ei tiedetä olevan enemmän väärää osoitteita väestötietojärjestelmässä kuin VTJ-luotettavuustutkimukseen vastanneilla henkilöillä. Ns. 900-ryhmä, johon kuuluvista henkilöistä on hyvin vähän tietoa VTJ:ssä (osoite ja olinpaikka on usein tuntematon), oli mukana tutkimuksen kato-osiossa.

Tutkimusmenetelmä

Marraskuun 2011 työvoimatutkimuksen otoksessa oleville henkilöille poimittiin 5.10.2011 väestötietojärjestelmästä osoite- ja muut tarkistettavat tiedot. Haastattelussa kohdehenkilöiltä kysyttiin, pitivätkö heidän VTJ:ssä olevat 5.10.2011 päivitettyt tietonsa paikkansa tietojen poimintahetkellä. Haastattelut tehtiin 7.11. ja 8.12.2011 välisenä aikana. Haastattelulomake on raportin liitteenä.

Työvoimatutkimuksessa haastattelijat yrittävät puhelimitse tavoittaa tutkimuskohteita useaan eri otteeseen. Jos henkilölle ei löydetä puhelinnumeroa, tiedot pyritään keräämään käyntihaastatteluna. Jos haastattelijalla ei useista yrityksistä huolimatta tavoiteta haastateltavaa, kohteen osoite ja puhelinnumero tarkistetaan. Muuttaneiden kohdalla uusi osoite pyritään aina selvittämään postin osoitepalvelun, VTJ:n, seurakunnan, taloyhtiön, naapureiden tai uusien asukkaiden avulla.

Väestötietojen luotettavuustutkimukseen 2011 vastasi hyväksyttävästi 8979 henkilöä, jolloin lopulliseksi vastausprosentiksi (brutto) tuli 84,8 %. Saaduista haastatteluista 98,7 % tehtiin puhelimitse ja 1,3 % käyntihaastatteluna.

Kadon kuvaus

Työvoimatutkimuksen liitännäisenä olleen VTJ-osion kato oli 15,2 %. Kadossa on mukana kaikki ylipeittotapaukset (kuten kuolleet ja ulkomaille muuttaneet). Taulukossa 1 on eritelty kadon syyt.

Taulukko 1. VTJ-luotettavuustutkimukseen 2011 osallistuneet ja kato

	%	N
Tutkimukseen osallistuneet	84,8	8979
Kato	15,2	1614
Otos yhteensä	100	10593
Kato:		
- kieltäytyi työvoimatutkimuksesta	2,6	271
- ei tavoitettu	9,1	962
- tavoitettu, ei kieltäydy suoraan, mutta haastattelu jää lopulta tekemättä	2,5	265
- sairaus, kielivaikeudet	0,3	34
- kohde kuollut	0,1	7
- kohde muuttanut pysyvästi ulkomaille	0,2	18
- muu kato	0,3	35
Kieltäytyi VTJ-tutkimuksesta:	0,2	22
- ilman tarkempaa syytä (12)		
- ajan puutteen vuoksi (7)		
- periaatteen vuoksi (1)		
- tutkimusaiheen vuoksi (2)		
Kato yhteensä	15,2	1614

Kadosta 18 henkilöä (0,2 % otoksesta) oli tiettävästi muuttanut ulkomaille vähintään vuodeksi. Heistä 14:llä oli kuitenkin vakinainen osoite väestörekisterissä. Näistä neljässä tapauksessa saatiin selville itse kohdehenkilön tai jonkun muun henkilön avulla, että Suomessa oleva osoite oli oikein, joten osoite oli ilmeisesti pidetty tarkoituksella edelleen voimassa. Ulkomaille muuttaneista neljä oli muuttanut vasta 1.10.2011 tai sen jälkeen, ja kolme aikaisemmin vuonna 2011. Yksi henkilö oli muuttanut ulkomaille vuonna 2010, yksi vuonna 2004 ja yksi vuonna 2000. Kahdeksan henkilön muutto-päivää ei tiedetä.

Haastattelijat saivat jonkinlaisen kontaktin niihin kadoksi jääneisiin kohdehenkilöihin, joille kadon syyksi on merkitty kieltäytyminen, sairaus tai kielivaikeudet. Kontakti saatiin myös niihin, joilla ei ollut aikaa osallistua haastattelijan soittaessa, mutta joita ei tavoitettu uudestaan. Näitä em. tavoitettuja katotapauksia oli kaiken kaikkiaan 5,6 % otoksesta (592 henkilöä).

Kadon yleisin syy oli tutkimuskohteiden tavoittamattomuus. Nämä kohdehenkilöt, joihin haastattelija ei saanut minkäänlaista kontaktia, ovat VTJ -tutkimuksen kannalta ongelmallisimpia. Täysin tavoittamatta tai ilman muuta tietoa jäi 962 henkilöä eli 9,1 prosenttia otoksesta, joista kymmenellä henkilöllä ei ollut mitään voimassa olevaa osoitetta väestötietojärjestelmässä.

Voidaan olettaa, että kadoksi jääneiden kohteiden joukossa on tutkimukseen vastanneita enemmän henkilöitä, joiden osoite on väärin väestötietojärjestelmässä. Oletus perustuu mm. siihen, että kohteiden puhelinnumeroita haettaessa käytetään apuna VTJ:n osoitetietoja. Jos osoitetiedoissa on virheitä, on puhelinnumero vaikeampi löytää. Tavoittamattomien joukossa on todennäköisesti muuttoilmoituksen laiminlyöneitä, joilla on VTJ:ssä väärä osoite.

Tutkimukseen vastanneista noin puolet oli miehiä ja puolet naisia. Sukupuolten jakauma oli samanlainen myös koko otoksessa, joten sukupuolten välillä ei ollut eroa vastaamishalukkuudessa. Siviilisäädyn mukaan tarkasteltuna avioliitossa olevia oli vastanneissa (48 %) hiukan enemmän kuin otoksessa (46 %). Naimattomia puolestaan oli vastanneissa (38 %) hiukan vähemmän kuin otoksessa (40 %). Vastaavasti kadon joukossa avioliitossa olevat olivat aliedustettuina (32 %), ja naimattomat yliedustettuina (54 %) otokseen verrattuna. Ikäryhmittäinen tarkastelu osoitti, että 20-29 -vuotiaat olivat eniten yliedustettuina kadossa ja siten vaikeimmin tavoitettavissa. Parhaiten tavoitettiin 50-74 -vuotiaat.

Tutkimuksen luotettavuuden parantamiseksi myös katotapausten osoitteiden tila pyrittiin selvittämään mahdollisuuksien rajoissa. Katoselvityksen tulokset ovat tämän raportin loppuosassa.

Väestötietojärjestelmän osoitetietojen oikeellisuus

Haastateltavilta tiedusteltiin aluksi heidän vakituista osoitettaan. Haastatteliija luki kohdehenkilön väestötietojärjestelmässä olevan osoitteen ja kysyi, oliko tämä hänen vakinaisen asuntonsa osoite 5.10.2011. Vastanneista 98,6 % ilmoitti väestötietojärjestelmään merkityn osoitteen olevan täsmälleen oikein.

Lisäksi vastanneissa oli 37 henkilöä, joilla ei ollut vakinaista osoitetta VTJ:ssä. Heiltä kysyttiin erikseen, oliko heillä vakinaista asuntoa 5.10.2011. Mikäli vakinaista osoitetta ei ollut (10 henkilöä), puuttuva VTJ-osoite tulkittiin oikeaksi tiedoksi. Mikäli vakinainen osoite oli olemassa (27 henkilöä), puuttuva VTJ-osoite tulkittiin vääräksi. Kun puuttuvat VTJ-osoitteet otettiin mukaan, VTJ:ssä oleva vakituinen osoite oli täsmälleen oikein 98,3 prosentilla tutkimukseen vastanneista (taulukko 2).

Taulukko 2. VTJ:n vakinaisen osoitteen oikeellisuus vuonna 2011

	%	N
Osoite täsmälleen oikein	98,3	8825
Asunto sama, mutta osoite ei täysin oikein	0,7	61
Osoite väärin	1,0	93
Yhteensä	100	8979

Haja-asutusalueella käyttöön otetun uuden osoitteen puuttumista ei katsota tässä tutkimuksessa virheelliseksi VTJ-osoitteeksi. Tällaisia tapauksia oli vain kolme. Kun ne lisätään taulukon 2 ”osoite täsmälleen oikein” -tapauksiin, vakinainen osoite oli täsmälleen oikein edelleen 98,3 prosentilla vastaajista.

Mikäli tarkistettava osoite oli täsmälleen oikein tai poikkesi hieman täsmällisestä osoitteesta, vastasi osoite nykyistä asuinosoitetta. Näin ollen *väestötietojärjestelmässä oleva osoite oli henkilön todellinen asuinosoite 99 prosentilla tutkimukseen osallistuneista* (taulukko 3).

Taulukko 3. Asuinosoitteen vastaavuus VTJ:n vakiosoitteeseen vuonna 2011

	%	N
VTJ-osoite vastasi nykyistä asuntoa	99,0	8886
VTJ-osoite ei vastannut nykyistä asuntoa	1,0	93
Yhteensä	100	8979

Kohdehenkilön muuttaminen pois väestötietojärjestelmään merkitystä osoitteesta oli yleisin syy siihen, ettei VTJ:n vakinainen osoite vastannut nykyistä asuntoa. Näitä tapauksia oli kaksi kolmasosaa väärän VTJ:n vakiosoitteen omaavista (taulukko 4). 27 henkilöllä VTJ:n vakiosoite puuttui, vaikka vakituinen asunto oli olemassa. Tällöin VTJ:n vakiosoitteen tulkittiin olevan väärin. Muut syyt olivat harvinaisia yksittäistapauksia.

Taulukko 4. Syy siihen, että VTJ:n vakinainen osoite oli väärin

	%	N
Muuttanut pois VTJ:n vakiosoitteesta	66,7	62
Ei koskaan asunut VTJ:n vakiosoitteessa	0,0	0
VTJ:n vakiosoite kakkosasuntona	1,1	1
Muu tilanne	2,2	2
Asuu ulkomailla	1,1	1
VTJ:n vakiosoite puuttuu, vakituinen asunto olemassa	29,0	27
Yhteensä	100	93

VTJ:n vakinaisesta osoitteesta pois muuttaneista 62 henkilöstä 51 henkilöä (82,3 %) oli muuttanut pois ennen tarkistettavien tietojen poimintapäivää 5.10.2011. Näistä 51 henkilöstä 28 henkilöä (54,9 %) kertoi tehneensä muuttoilmoituksen uuteen vakinaiseen osoitteeseen ennen 5.10.2011. Ilmeisesti viive muuttoilmoituksen jättämisen ja rekisterin päivityksen välillä jättää ainakin osan näistä osoitteista vääriksi tässä tutkimuksessa.

Vähäiset osoitepoikkeamat

Tutkimukseen osallistuneista 0,7 prosentilla VTJ:n vakinainen osoite poikkesi nykyisestä osoitteesta jollain tavoin, vaikka asunto olikin sama (ks. taulukko 2).

Valtaosassa (85 %) epätarkoista osoitteista kyse oli väärästä tai ylimääräisestä katuosoitteen numerosta tai rapun/talon kirjaimesta (taulukko 5). Kymmenesosa epätarkoista osoitteista oli jollain tavalla puutteellisia (katuosoitteen numero tai kirjain puuttui). Kulmatalossa asumisesta johtuvia osoitepoikkeamia ei tällä kertaa ollut.

Taulukko 5. VTJ:n vakinaisen osoitteen poikkeama oikeasta osoitteesta

Poikkeaman syy	%	N
Maaseudulla käyttöön otettu uusi lähiosoite tai postinumeron ja postitoimipaikka puuttui tai muuttanut	4,9	3
Osoite oli puutteellinen (rapun tai asunnon numero puuttui tms.)	9,8	6
Osoite oli joltain osin virheellinen (väärä katuosoite, rapun numero tms.)	85,3	52
Asui kulmatalossa, ja käytti toisen kadun osoitetta	0,0	0
Yhteensä	100	61

Tilapäisten osoitetietojen oikeellisuus

Tilapäisten osoitteiden ilmoittaminen väestötietojärjestelmään on vapaaehtoista. Tutkimukseen vastanneista 88 henkilöllä (1,0 %) oli VTJ:ssä tilapäinen osoite. Haastattelussa kohdehenkilölle kerrottiin VTJ:ssä oleva tilapäisosoite ja kysyttiin, oliko se voimassa tietojen poimintahetkellä 5.10.2011. Osoite oli edelleen voimassa 82 prosentilla sen haltijoista (taulukko 6).

Taulukko 6. VTJ:n tilapäisosoitteen ajantasaisuus

	%	N
VTJ:n tilapäisosoite ajan tasalla	81,8	72
VTJ:n tilapäisosoite poistunut käytöstä	10,2	9
VTJ:n tilapäisosoite muuttunut vakinaiseksi	6,8	6
Ei ole koskaan ollut tilapäisosoite	1,1	1
Yhteensä	100	88

Mikäli tilapäisosoite oli ajan tasalla, 67 prosentilla oli tilapäisessä osoitteessa asumisen syynä oma opiskelu. Oma työ, puoliso tai perhesuhteet sekä oma laitoshoido olivat muita mainittuja tilapäisen asumisen syitä (taulukko 7).

Taulukko 7. Tilapäisosoitteessa asumisen syy

	%	N
Oma opiskelu	66,7	48
Oma työ	12,5	9
Puoliso tai perhesuhteet	4,2	3
Kesämökin käyttö pitempiaikaiseen asumiseen	0,0	0
Asevelvollisuus tai siviilipalvelus	0,0	0
Oma laitoshoido	4,2	3
Muu syy	12,5	9
Yhteensä	100	72

Postiosoitetiedot

Postiosoitteella tarkoitetaan henkilön vakinaisen tai tilapäisen asuinpaikan osoitteesta poikkeavaa osoitetta, johon henkilö haluaa vastaanottaa hänelle tarkoitetut postilähettykset. Postiosoitteen oikeellisuutta ajankohtana 5.10.2011 kysyttiin niiltä, joille sellainen oli merkitty väestötietojärjestelmään. Tutkimukseen vastanneista 38 henkilöllä (0,4 %) oli tällainen postiosoite, ja heistä 29 henkilöä eli 76 prosenttia ilmoitti sen olevan edelleen voimassa.

Osoitetietojen oikeellisuuden vertailu vuosien 2005-2010 tutkimuksiin

Taulukossa 8 näkyy väestötietojärjestelmässä olevan vakinaisen osoitteen oikeellisuus viime vuosina. Vakiosoitteen oikeellisuusprosentti on vuodesta 2005 alkaen ollut välillä 97,4 - 98,3. Joidenkin kymmenysoisien erot vuosien välillä saattavat johtua otostutkimuksiin liittyvästä satunnaisvaihtelusta.

Taulukko 8. VTJ:n vakinaisen osoitteen vertailu vuosina 2005-2011

	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
Täysin oikein	9676	98,1	9399	97,4	9357	97,4	9424	97,9	9211	98,3	8990	98,3	8815	98,2
Vähäinen virhe	89	0,9	142	1,5	117	1,2	83	0,9	58	0,6	56	0,6	61	0,7
Osoite väärin	78	0,8	85	0,9	87	0,9	88	0,9	85	0,9	70	0,8	66	0,7
Osoite puuttuu	21	0,2	25	0,2	41	0,4	29	0,3	17	0,2	28	0,3	37	0,4
Yhteensä	9864	100	9651	100	9602	100	9624	100	9371	100	9144	100	8979	100

"Täysin oikein" luvuissa ei ole mukana maaseudun uudet osoitteet, kuuluvat tässä luokkaan "vähäinen virhe"
Vuoden 2005 ja 2008 kokonaismäärästä vähennetty 2 eos-tapausta

Sähköpostiosoitteiden oikeellisuus

Uutena tietona vuoden 2011 tutkimuksessa selvitettiin VTJ:ssä olevien sähköpostiosoitteiden voimassa oloa ja oikeellisuutta. Tutkimuksen koko otoksesta 2301 henkilöllä eli 21,7 prosentilla oli sähköpostiosoitteita VTJ:ssä. Tutkimukseen vastanneista sähköpostiosoite löytyi 1858 henkilöltä (20,7 %).

Jos haastateltavalla oli sähköpostiosoite VTJ:ssä, se kerrottiin hänelle ja kysyttiin, oliko se voimassa tietojen poimintahetkellä 5.10.2011. Sähköpostiosoitteessa pieni-kin virhe on merkityksellinen, joten sellaisille oli oma vastausvaihtoehtonsa. Voimassa olevia täysin oikeita sähköpostiosoitteita oli 79 % (taulukko 9). Voimassa olevassa sähköpostiosoitteessa oli jokin virhe 3,5 prosentilla.

Taulukko 9. VTJ:n sähköpostiosoitteiden oikeellisuus vuonna 2011

	%	N
Sähköpostiosoite voimassa	78,7	1463
Sähköpostiosoite voimassa, mutta ei täysin oikein	3,5	65
Sähköpostiosoite ei voimassa	17,6	326
Epäselvä tilanne	0,2	4
Yhteensä	100	1858

Sähköpostiosoitteiden hyödyntämistä arvioitaessa on otettava myös huomioon, että osoite saattaa olla voimassa, vaikka sitä ei käytettäisi aktiivisesti.

Asunnon hallintaperustetietojen oikeellisuus

Tutkimuksessa selvitettiin myös vakituisen asunnon hallintaperustetietojen oikeellisuutta. Haastateltaville kerrottiin VTJ:ssä oleva asunnon hallintamuoto ja kysyttiin, pitikö mainittu tieto paikkansa 5.10.2011.

VTJ-hallintaperustetieto puuttui kokonaan 240 tutkimukseen osallistuneelta (2,7 %) ja 334 koko otokseen kuuluneelta (3,2 %). Henkilöiltä, jotka olivat vailla vakinaista asuntoa, tai jotka eivät asuneet VTJ:n osoitteessa tietojen poimintahetkellä, ei kysytty hallintamuodon paikkaansa pitävyyttä, vaikka heillä olisikin ollut tieto hallintaperusteesta VTJ:ssä. Hallintaperuste oli VTJ:ssä oikein 90,2 prosentilla (taulukko 10).

Taulukko 10. Asunnon hallintamuodon oikeellisuus vuonna 2011

	%	N
Asunnon hallintaperuste oikein VTJ:ssä	90,2	7831
Asunnon hallintaperuste väärin VTJ:ssä	9,7	844
Epäselvä tilanne	0,1	8
Yhteensä	100	8683

Koska asunnon hallintamuoto saattaa käsitteenä olla vastaajalle vaikeaselkoinen, voi vastauksissa olla jonkin verran tästä johtuvia virheitä. Esimerkiksi alivuokralainen saattaa hallintamuotoa kysyessä vastata asunnon olevan vuokra-asunto, vaikka asunnon hallintamuoto on omistusasunto silloin, kun omistaja asuu samassa asunnossa hänen kanssaan.

Asunnon hallintaperuste ei pitänyt paikkaansa 10 prosentilla vastaajista (taulukko 10). Heiltä tiedusteltiin, mikä hallintamuodon tulisi olla. Taulukossa 11 näkyy ilmoitettujen oikeiden hallintamuotojen määrä kussakin virheellisessä hallintamuotoluokassa.

Mikäli hallintamuoto oli VTJ:ssä virheellinen, 58 prosentissa tapauksista sen olisi pitänyt olla oma tai perheen omistama talo. Omassa tai perheen omistamassa osakkeessa asui 24 % virheellisen hallintamuodon omaavista. Vuokralla asui 13 %.

Taulukko 11. Vastaajien ilmoittamat hallintamuodot niissä tapauksissa, joissa VTJ:ssä oleva hallintamuoto oli virheellinen

	Vastaajan ilmoittama hallintamuoto						Yhteensä N
	Oma talo	Oma osake	Työsuhde-asunto	Vuokra-asunto	Muu asu-misperuste	Asumisoikeusasunto	
<u>VTJ -hallintamuoto</u>							
Oma talo	-	13	0	13	8	2	36
Oma osake	11	-	0	34	3	0	48
Työsuhdeasunto	6	6	-	5	1	0	18
Tavallinen vuokra-asunto	90	78	4	-	7	7	186
Muu asumisperuste	380	103	1	60	-	4	548
Asumisoikeusasunto	5	2	0	1	0	-	8
Yhteensä (N)	492	202	5	113	19	13	844
Yhteensä (%)	58,3	23,9	0,6	13,4	2,3	1,5	100

VTJ:n virheellisten hallintamuototietojen joukossa oli eniten muuta asumisperustetta. Näistä tapauksista valtaosassa olisi hallintamuotona pitänyt olla oma tai perheen omistama talo. Toiseksi eniten virheellisissä tiedoissa oli vuokra-asuntoja. Myös silloin oikea hallintamuoto oli useiten oma talo.

Asunnon hallintaperustetta kysyttiin myös niiltä, joilta hallintaperustetieto puuttui VTJ:ssä (ja joilla oli vakinainen asunto). Kun hallintaperustetieto puuttui VTJ:stä, 53 prosentilla hallintaperuste oli oma tai perheen omistama talo (taulukko 12). Vuokra-asunto ja oma tai perheen omistama osake olivat seuraavaksi yleisimmät hallintaperusteet.

Taulukko 12. Vastaajan ilmoittama hallintaperuste, kun VTJ-hallintaperuste puuttui

	%	N
Oma tai perheen omistama talo	53,0	122
Oma tai perheen omistama osake	13,9	32
Vuokra-asunto	25,7	59
Työsuhdeasunto	0,9	2
Asumisoikeusasunto	0,9	2
Muu asumisperuste	3,9	9
Ei osaa sanoa	1,7	4
Yhteensä	100	230

Äidinkielitietojen oikeellisuus

Väestötietojärjestelmään suomen- tai ruotsinkielisiksi merkityille kerrottiin heidän VTJ:ssä oleva äidinkielitietonsa ja kysyttiin sen oikeellisuutta. Jos VTJ:ssä oli joku muu äidinkieli kuin suomi tai ruotsi, haastattelija kysyi suoraan kohdehenkilön äidinkieltä. Jos tämä oli joku muu kuin suomi tai ruotsi, tulkittiin kielitieto oikeaksi. VTJ:n kielitieto puuttui viideltä vastaajalta. Kaikkiaan 99,7 prosentilla äidinkieli oli VTJ:ssä oikein (taulukko 13).

Taulukko 13. VTJ:ssä olevan äidinkielen oikeellisuus

	%	N
VTJ:n äidinkieli oikein	99,7	8947
VTJ:n äidinkieli väärin	0,3	27
Yhteensä	100	8974

Ammattitietojen oikeellisuus

Työvoimatutkimuksessa kysytään työssä olevilta ammatti nykyisessä työpaikassa ja työttömiltä ammatti edellisessä työpaikassa. Ammatti voi puuttua tutkimushetkellä työvoimaan kuulumattomilta, kuten opiskelijoilta, eläkeläisiltä ja omaa kotitaloutta hoitavilta. Näillä ryhmillä voi kuitenkin olla ammattitieto aikaisemman työsuhteen perusteella, jos heillä on sellainen ollut viimeisen kahdeksan vuoden aikana.

VTJ:n ammattitieto oli 75 prosentilla haastatelluista. Henkilöitä, joilla oli ammattitieto sekä VTJ:ssä että työvoimatutkimuksessa ja vertailu oli mahdollista tehdä, löytyi yhteensä 5776, mikä on 64,3 % tutkimukseen vastanneista. Näissä tapauksissa haastattelija vertasi henkilön työvoimatutkimuksessa ilmoittamaa ammattia VTJ:ssä olevaan ammattitietoon.

VTJ:ssä oleva ammatti ja työvoimatutkimuksen ammattitieto vastasivat täysin toisiinsa 37 prosenttisesti (taulukko 14). Samantapaiset ammatit oli 24 prosentilla haastatelluista, joten VTJ:ssä oleva ammattitieto oli varsin lähellä oikeaa 61 prosentilla. Reilulla kolmanneksella haastatelluista oli VTJ:ssä täysin erilainen ammatti verrattuna heidän työvoimatutkimuksessa ilmoittamaansa ammattiin.

Taulukko 14. VTJ-ammatin ja työvoimatutkimuksen ammatin vastaavuus

	%	N
Täysin samat	37,0	2137
Samantapaiset	23,6	1362
Epäselvää, tarkoittaako samaa ammattia	4,8	280
Täysin erilaiset	26,5	1530
Täysin erilaiset, koska opiskelija/eläkeläinen	8,1	467
Yhteensä	100	5776

On otettava huomioon, että ammattivertailu tehdään varsin karkealla tasolla ja ammattikäsitteet poikkeavat toisistaan työvoimatutkimuksessa ja VTJ:ssä. Vertailu on ongelmallista etenkin opiskelijoiden ja eläkeläisten kohdalla. VTJ:ssä opiskelija voi olla merkitty ihan oikein opiskelijaksi, mutta työvoimatutkimuksessa ammatti saattaa olla esim. kesätyöammatti. Eläkeläisillä saattaa VTJ:ssä olla ammattitieto ajalta ennen eläkkeelle siirtymistä, mikä vaikeuttaa vertailua. Kahdeksan prosenttia tutkimuksessa verratuista ammattitiedoista oli erilaisia johtuen siitä, että toinen niistä oli opiskelija tai eläkeläinen.

Pääasiallisen toiminnan mukaan tarkasteltuna ammattitietojen vastaavuus oli korkein työllisillä, joilla vertailtavat ammatit vastasivat joko täysin toisiaan tai olivat samantapaiset 65 prosentilla (taulukko 15). Ryhmässä ”muu” (esim. omaa kotia hoitavat tai varusmiehet) ammattien vastaavuus oli 63 prosenttia ja eläkeläisillä 60 prosenttia. Työttömien kohdalla ammateista 45 prosenttia oli täysin tai lähes samoja. Opiskelijoiden kohdalla ammattitietojen vastaavuus oli heikoin.

Taulukko 15. VTJ- ja TYTI-ammatin vastaavuus pääasiallisen toiminnan mukaan

	PÄÄASIAALLINEN TOIMINTA											
	Ansiotyössä		Työtön		Eläkeläinen		Opiskelija		Muu		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
VTJ -ammatin paikkansapitävyys												
Täysin samat	1630	39,7	78	25,4	344	37,5	29	9,4	56	40,3	2137	37,0
Samantapaiset	1035	25,2	59	19,2	205	22,4	31	10,1	32	23,0	1362	23,6
Epäselvä	215	5,2	14	4,6	41	4,5	8	2,6	2	1,4	280	4,8
Täysin eri	1092	26,6	133	43,3	215	23,4	56	18,2	34	24,5	1530	26,5
Eri, koska opis./eläk.	134	3,3	23	7,5	112	12,2	183	59,6	15	10,8	467	8,1
Yhteensä	4106	100	307	100	917	100	307	100	139	100	5776	100

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoitti, että VTJ:n ja työvoimatutkimuksen ammattitiedot poikkesivat toisistaan selvästi enemmän alle 30-vuotiailla kuin sitä vanhemmilla vastaajilla (taulukko 16). Nuoremmista ikäryhmissä ammatti ei ole ehtinyt vakiintua, jonka vuoksi ammattitieto eroaa suuresti. 30 vuotta täyttäneillä VTJ:n ammattitieto on jo huomattavasti luotettavampi kuin nuoremmilla ikäryhmillä, ja kaikkein parhaiten ammattitiedot vastasivat toisiaan 30-39 -vuotiailla. Alle kolmikymppisillä ammattien ero johtuu suurelta osin edellä mainitusta opiskelijastatuksesta VTJ:ssä.

Taulukko 16. VTJ- ja TYTI-ammatin vastaavuus ikäryhmittäin

	IKÄRYHMÄ													
	alle 20-vuotiaat		20 – 29-vuotiaat		30 – 39-vuotiaat		40 – 49-vuotiaat		50 – 64-vuotiaat		yli 64-vuotiaat		Yhteensä	
	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
VTJ -ammatin paikkansapitävyys														
Täysin samat	5	8,6	212	27,7	409	42,3	474	37,1	844	38,6	193	37,0	2137	37,0
Samantapaiset	3	5,2	137	17,9	226	23,4	336	26,3	536	24,5	124	23,8	1362	23,6
Epäselvä	1	1,7	20	2,6	46	4,8	68	5,3	117	5,3	28	5,4	280	4,8
Täysin eri	14	24,1	178	23,3	235	24,3	363	28,4	625	28,6	115	22,1	1530	26,5
Eri (opisk./eläkel.)	35	60,3	217	28,4	51	5,3	36	2,8	67	3,1	61	11,7	467	8,1
Yhteensä	58	100	764	100	967	100	1277	100	2189	100	521	100	5776	100

Tutkimuksen kato: VTJ-osoitteen tarkistaminen

Tutkimuksen luotettavuuden lisäämiseksi myös kadoiksi jääneiltä kohteilta pyrittiin selvittämään VTJ:n vakinaisen osoitteen paikkansapitävyys. Tässä käytettiin apuna työvoimatutkimuksen tietokannassa olevia kohteiden ns. TYTI-osoitteita, jotka perustuvat väestötietojärjestelmään. Työvoimatutkimuksessa kohdehenkilön asuinkunta sekä osoite- ja puhelinnumerotiedot tarkistetaan jokaisella haastattelukerralla, ja mahdollisesti muuttunut osoite päivitetään työvoimatutkimuksen tietokantaan. Korjattu TYTI-osoite otetaan käyttöön seuraavalla haastattelukerralla.

Kun haastattelija tässä tutkimuksessa oli merkinnyt kohteen kadoksi, tietokoneen näytölle tuli sen jälkeen esitäytettyinä sekä tarkistettava VTJ-osoite että TYTI-osoite. Menettely, jolla VTJ-osoite pyrittiin tarkistamaan, vaihteli sen mukaan saatiinko kohdehenkilöön kontakti vai ei.

Tavoitetut

Tutkimuksesta kieltäytyneiltä henkilöiltä pyrittiin tarkistamaan ennen puhelun lopettamista VTJ-osoitteen oikeellisuus. Tässä haastattelijalla oli lupa tilanteesta riippuen joko kysyä suoraan VTJ-osoitteen oikeellisuutta tai kysyä, oliko työvoimatutkimuksen kohdekirje tullut perille oikeaan osoitteeseen.

Jos TYTI-osoitteeseen lähetetty kohdekirje oli mennyt perille ja TYTI- ja VTJ-osoitteet olivat samoja, merkittiin VTJ-osoitteen olevan oikein. Jos taas kohdekirje meni perille, mutta osoitteet eivät vastanneet toisiaan, merkittiin VTJ-osoitteen olevan väärin. Mikäli kohdehenkilö ei saanut kohdekirjettä ollenkaan, tuli VTJ-osoitteen oikeellisuus kysyä häneltä suoraan.

Jos VTJ-osoite poikkesi hiukan kohdehenkilön täsmällisestä osoitteesta, mutta vastasi kuitenkin hänen asuinosoitettaan, VTJ-osoitteen tulkittiin olevan oikein. Näitä olivat esim. tapaukset, jossa katuosoitteen tai rapun kirjain/numero oli väärin tai puuttui kokonaan.

Mikäli esitäytetty VTJ-osoite puuttui kokonaan, kysyttiin, oliko kohteen vakinainen osoite TYTI-osoite. Jos näin oli, VTJ-osoitteen merkittiin olevan väärin. Mikäli kohteella ei ollut vakinaista osoitetta, tulkittiin puuttuvan VTJ-osoitteen olevan oikein.

Jos kohdehenkilön kanssa oli kieliongelma tai kohde ei pystynyt vastaamaan esim. sairauden vuoksi, osoite tarkistettiin postin osoiterekisteristä tai Eniron numerohaus-
ta.

Tavoittamattomat

Mikäli kohdehenkilöä ei tavoitettu, mutta puhelinnumerosta tavoitettiin joku muu henkilö (käytännössä perheenjäsen), kysyttiin VTJ-osoitteen oikeellisuus häneltä samaan tapaan kuin kieltäytyneiltä.

Mikäli kohdehenkilöä tai ketään muuta vastaajaa ei tavoitettu soittoyrityksistä huolimatta, VTJ-osoitetta verrattiin ensisijaisesti postin osoiterekisteriin. Mikäli postin osoiterekisteristä ei osoitetta löytynyt, VTJ-osoitetta verrattiin Eniron numerohaun osoitteeseen. Jos osoitteet olivat samat, merkittiin VTJ-osoitteen olevan oikein. Jos osoitteet olivat erilaiset, merkittiin VTJ-osoite vääräksi. Mikäli kohdetta ei tavoitettu eikä VTJ-osoitetta voitu verrata postin osoiterekisteriin tai Eniron osoitteeseen, oli haastattelijat ohjeistettu käymään paikan päällä ja tarkistamaan osoitetieto postilaatikosta, ovisummerista, naapurilta, talonmieheltä tms. taholta.

Osoite mahdoton tarkistaa

Edellä kuvatuista tarkistuskeinoista kaikki eivät ole täysin aukottomia, eikä kokonaisuus sen vuoksi kerro absoluutista totuutta VTJ-osoitteiden oikeellisuudesta. Eri tarkistuskeinojen avulla voidaan kuitenkin hahmottaa katotapausten osoitteiden oikeellisuutta tietyin oletuksin.

Osassa katotapauksia kävi kuitenkin niin, että mikään mainituista menettelytavoista ei selkeyttänyt tilannetta. Silloin haastattelija merkitsi VTJ-osoitteen mahdottomaksi tarkistaa. Jatkokysymyksessä haastattelijan tuli kertoa syy, miksi osoite oli mahdoton tarkistaa. Ulkomaille muuttaneiden osoitetietoja haastattelijoiden ei edes oletettu tarkistavan.

Katotapausten selvityksen tulokset

Taulukossa 17 näkyy katotapausten osoitetarkistuksen tulos. Katoa oli yhteensä 1614 henkilöä. Epäselvät tapaukset niistä osoitteista, jotka oli merkitty kohtaan ”mahdoton tarkistaa”, käytiin vielä läpi Tilastokeskuksessa kenttätöiden päätyttyä, ja korjattiin taulukon 17 lukuihin.

Taulukko 17. Katotapausten osoitteiden oikeellisuus vuonna 2011

	%	N
VTJ-osoite oikein	93,6	1510
VTJ-osoite väärin	3,9	63
VTJ-osoite mahdoton tarkistaa	2,5	41
Yhteensä	100	1614

Katotapausten osoitteista oli oikein noin 94 prosenttia (taulukko 17). Taulukosta 18 saa kuvan siitä, millä perusteella oikeellisuus selvisi. Yleisin tapa oli verrata VTJ-osoitetta ja postin osoiterekisteriä toisiinsa (58 %). Paikan päällä käymällä selvisi 18 prosenttia tapauksista. Tarkistusmenetelmistä luotettavimpina voitaneen pitää keinoja, joissa kohdehenkilö tai lähiomainen tavoitettiin puhelimella tai kohdehenkilön asuinosoitteeseen tehtiin käynti.

VTJ-osoitteen vertaaminen postin osoiterekisteriin tai Eniron osoitteeseen oli luotettavuudeltaan hieman arveluttavampaa kuin muut keinot. Käytännössä voi olla niin,

että sekä VTJ-osoite että postin tai Eniron osoite on väärin. On kuitenkin todennäköistä, että niillä tapauksilla, joita ei tavoitettu ollenkaan ja osoitteiden vertailu tehtiin, ainoastaan murto-osalla osoite on väärin VTJ:ssä. Kohdehenkilö on voinut olla tiedonkeruun aikana tavoittamattomissa yksinkertaisesti esim. ulkomaanmatkan tai muun vastaavan syyn takia. Tätä ei voitu kuitenkaan varmuudella osoittaa.

Taulukko 18. *Osoite oikein, selitys miten selvisi*

	%	N
Osoite tarkistettiin kieltäytyneeltä	4,8	73
Kohdekirje TYTI-osoitteeseen, sama kuin VTJ-osoite	8,1	122
Muu kuin kohdehenkilö kertoi osoitteen olevan oikein	3,1	46
Käynnillä tarkistettiin osoite	17,8	268
Postin osoiterekisterin osoite sama kuin VTJ-osoite	58,3	881
Eniron numerohaun osoite sama kuin VTJ-osoite	7,1	107
VTJ-osoite tyhjä, eikä henkilöllä vakinaista osoitetta	0,5	8
Selvisi jotenkin muuten	0,3	5
Yhteensä	100	1510

Katotapausten osoitteista noin neljä prosenttia selvisi olevan väärä (ks. taulukko 17). Taulukosta 19 näkyy, millä perusteella VTJ-osoite pystyttiin tietyillä olettamuksilla osoittamaan vääräksi. Eri tarkistusmenetelmien luotettavuudesta voidaan tehdä pääosin samankaltaiset päätelmät kuin oikeiden osoitteiden kohdalla on edellä tehty.

On huomioitava, että sekä postin osoiterekisterin että Eniron osoitetiedot saattoivat olla väärin, ja VTJ-osoite puolestaan oikein. Tämä mahdollisuus on sikäli merkityksellinen, että 49 prosenttia vääristä osoitteista selvisi vertaamalla VTJ-osoitetta postin tai Eniron osoitetietoon. On vaikea arvioida, kumpi osoitteista on ollut todennäköisemmin oikein.

Taulukko 19. *Osoite väärin, selitys miten selvisi*

	%	N
Osoite tarkistettiin kieltäytyneeltä	3,2	2
Kohdekirje TYTI-osoitteeseen, eri kuin VTJ-osoite	0,0	0
Muu kuin kohdehenkilö kertoi osoitteen olevan väärin	12,7	8
Käynnillä tarkistettiin osoite	7,9	5
Postin osoiterekisterin osoite eri kuin VTJ-osoite	47,6	30
Eniron numerohaun osoite eri kuin VTJ-osoite	1,6	1
VTJ-osoite tyhjä, henkilön vakainainen osoite on TYTI-osoite	1,6	1
Muuttanut 5.10.2011 jälkeen	22,2	14
Selvisi jotenkin muuten	3,2	2
Yhteensä	100	63

Katotapausten ongelmallisimman ryhmän tämän selvityksen kannalta muodostavat ne kohteet, joiden osoite oli haastattelijan mukaan mahdoton tarkistaa. Näitä tapauksia oli Tilastokeskuksessa tehtyjen lisätarkistusten jälkeen yhteensä 41 (ks. taulukko 17), eli koko otoksen osoitteista jäi tarkistamatta 0,4 prosenttia. Heistä 11:llä ei ollut VTJ:ssä vakinaista osoitetta lainkaan (taulukko 20).

Taulukko 20. *Osoite mahdoton tarkistaa, selitys miksi*

	%	N
Ei tavoiteta eikä vakinaista osoitetta VTJ:ssä	26,8	11
Osoitteenluovutuskielto	14,6	6
Henkilö muuttanut ulkomaille	17,1	7
Henkilö kuollut	2,4	1
Joku muu syy	39,0	16
Yhteensä	100	41

Mikäli kohde merkittiin mahdottomaksi tarkistaa, haastattelijan tuli jatkokysymyksessä kertoa tarkemmin, mikä mahdottomuuden aiheutti. Joitakin ”mahdottomia” tapauksia tarkistettiin vielä jälkikäteen Tilastokeskuksessa, jotta epäselvien määrä jäisi mahdollisimman pieneksi.

Tapauksista 39 prosentissa tarkistamisen mahdottomuuden aiheutti joku muu syy kuin puuttuva VTJ-osoite, osoitteenluovutuskielto, ulkomaille muutto tai kohdehenkilön kuolema. ”Joku muu syy” kohtaan merkatut tapaukset ovat sekalainen joukko erilaisia tilanteita, joista on vaikea tehdä mitään yksiselitteistä koostetta.

On mahdotonta arvioida, monellako näistä 41 henkilöstä osoite oli oikein tai väärin. Mikäli VTJ-osoitetta ei löytynyt lainkaan, tämä voi olla täysin oikea tieto VTJ:ssä siinä tapauksessa, ettei kohdehenkilöllä oikeasti ole mitään vakituista asuntoa. Näitä tapauksia saattavat olla esim. rappioalkoholistit, jotka pitävät majaan missä milloinkin. Mikäli VTJ-osoite oli olemassa ja osoitteen tarkistus tuntui mahdottomalta tehdä, on näitäkin tapauksia hankala arvioida jälkikäteen lyhyen haastattelijakommentin perusteella.

Kadot mukaan luotettavuustutkimuksen tulokseen

Taulukossa 21 on esitetty luotettavuustutkimuksen 2011 osoitteiden oikeellisuusprosentit ilman katoja sekä niiden katojen kanssa, joista osoite pystyttiin selvittämään tietyin tässä raportissa mainituin oletuksin. Mikäli VTJ-osoite oli täsmälleen oikein tai se poikkesi vain hiukan oikeasta osoitteesta (esim. väärä rapun numero), VTJ-osoite vastasi nykyistä asuntoa. Jos kohdehenkilöllä ei ollut VTJ:ssä vakinaista osoitetta lainkaan eikä kohteella 5.10.2011 ollut olemassa vakituista asuntoa, VTJ:n tyhjän osoitetiedon tulkittiin vastaavan nykyistä asuntoa. Mikäli vakituinen asunto oli tällöin olemassa, VTJ:n tyhjä osoite ei vastannut nykyistä asuntoa.

Taulukon 21 oikeanpuoleiset luvut ("kadot mukana") laskettiin seuraavasti: työvoimatutkimuksen lopullinen otos oli 10 593 henkilöä. Kun siitä vähennettiin taulukossa 20 esitetyt 41 "mahdoton tarkistaa" -tapausta, saatiin yhteensä 10 552 henkilöä, joille osoitetarkistus tehtiin ja joista oikeellisuusprosentti laskettiin. Tarkistetut katotapaukset lisättiin taulukon 21 "ilman katoja" oleviin oikeiden ja väriin osoitteiden määriin. Kun tarkistetut katotapaukset otetaan mukaan, VTJ-osoite vastasi nykyistä asuntoa 98,5 prosentissa tapauksista.

Taulukon 21 mukaan kadossa on enemmän virheellisiä osoitteita kuin tutkimukseen vastanneilla. Epäselväksi jää kuitenkin, mikä vaikutus lopulliseen oikeellisuusprosenttiin olisi niillä tapauksilla, jotka jäivät tarkistamatta (41 kohdetta).

Taulukko 21. Luotettavuustutkimuksen 2011 tulos ilman katoja sekä katojen kanssa

	Ilman katoja		Kadot mukana	
	%	N	%	N
VTJ-osoite vastasi nykyistä asuntoa	99,0	8886	98,5	10396
VTJ-osoite ei vastannut nykyistä asuntoa	1,0	93	1,5	156
Tarkistetut tapaukset yhteensä*	100	8979	100	10552

* Kun kadot otetaan mukaan, tarkistettuja tapauksia yhteensä 10 552. Puuttuu 41 tarkistamatonta.

Vastaavat luvut, joissa katotapaukset ovat mukana, on esitetty taulukossa 22 vuodesta 2005 alkaen. Katotapausten tarkistaminen oli alkanut kaksi vuotta aiemmin. Vuonna 2005 oikeiden osoitteiden osuus on ollut korkein, mutta se johtunee osittain siitä, että kokonaan tarkistamattomia tapauksia oli myös eniten. Vuosien saatossa katotapausten osoitteiden tarkistusmenetelmä on kehittynyt toimivammaksi ja kokonaan tarkistamatta jääneiden osoitteiden määrä samalla vähentynyt.

Taulukko 22. Vuosien 2005-2011 vertailu, kadot mukana tuloksessa

	2005		2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N
VTJ-osoite:														
vastasi nykyistä asuntoa	98,6	10675	98,3	10546	98,4	10585	98,3	10509	98,5	10449	98,5	10360	98,5	10396
ei vast. nykyistä asuntoa	1,4	148	1,7	177	1,6	168	1,7	183	1,5	161	1,5	156	1,5	156
Yhteensä	100	10823	100	10723	100	10753	100	10692	100	10610	100	10516	100	10552
Tarkistamatta (N)		133		125		54		70		68		46		41

Pohdintaa: tarkistamattomien katojen vaikutus tulokseen

Absoluuttisen varmaa prosenttilukua väestön vakituisen osoitteen oikeellisuudesta on mahdotonta esittää. Katoanalyysin myötä päästään kuitenkin huomattavan paljon lähemmäs "totuutta" kuin ilman sitä. Toki on muistettava, että katotapausten osoitteiden tarkistusmenetelmiin liittyy joitakin varauksia (esim. postin osoiterekisterin oletettu ensisijaisuus VTJ-osoitteeseen nähden).

Katotapausten osoitetarkistuksen mukaan (ks. taulukko 17) katojen osoitteista on väärin 3,9 %. Mikäli oletetaan, että tarkistamattomissa katotapauksissa (n=41) väärin osoitteiden suhteellinen määrä ei ole tätä suurempi, saadaan vakituisen osoitteiden oikeellisuusprosentiksi koko otoksessa 98,5 prosenttia. Todennäköistä kuitenkin lienee se, että tarkistamattomissa katotapauksissa on enemmän vääriä osoitteita kuin tarkistetuissa katotapauksissa.

Tarkistamattomat tapaukset huomioon ottaen osoitteiden oikeellisuusprosentin suuruusluokkaa voidaan hakea seuraavalla tavalla:

- Jos oletetaan KAIKKI tarkistamattomat osoitteet (n=41) vääriksi, saadaan oikeellisuusprosentiksi 98,1 %. Tätä voisi pitää tietynlaisena "luotettavuuden alarajana".
- Jos oletetaan PUOLET (n=20,5) tarkistamattomista osoitteista vääriksi, saadaan oikeellisuusprosentiksi 98,3 %.
- Jos oletetaan KOLMASOSA (n=14) tarkistamattomista osoitteista vääriksi, saadaan oikeellisuusprosentiksi 98,3 %.
- Jos oletetaan KAIKKI tarkistamattomat osoitteet (n=41) oikeiksi, saadaan oikeellisuusprosentiksi 98,5 %. Tätä voisi pitää tietynlaisena "luotettavuuden ylärajana".

Yllä esitettyjen lukujen valossa VTJ-luotettavuustutkimuksen 2011 vakinaisen osoitteen oikeellisuusprosentti asettuu 98,1 – 98,5 prosentin tuntumaan, kun koko otos on analyysissä mukana.

2D. Oletteko tehnyt muuttoilmoituksen uuteen vakinaiseen asuinosoitteeseen ennen 5.10.2011?

- 1 kyllä ⇨ 4 / 7 / 8
2 ei ⇨ 4 / 7 / 8

3A. Väestörekisterin mukaan vakinaisen asuntonne hallintamuoto oli 5. lokakuuta 2011

VTJ:N ESITÄYTETTY HALLINTAMUOTO.

Pitikö tieto silloin paikkansa?

- 1 kyllä ⇨ 4 / 7 / 8
2 ei ⇨ 3B

Jos hallintamuoto on tyhjä, johdanto:

Väestörekisterissä ei ollut 5.10.2011 vakinaisen asuntonne hallintamuotoa.

3B. Mikä oli asuntonne hallintamuoto 5.10.2011?

- 1 oma tai perheen omistama talo ⇨ 4 / 7 / 8
2 oma tai perheen omistama osake ⇨ 4 / 7 / 8
3 työsuhdeasunto ⇨ 4 / 7 / 8
4 tavallinen vuokra-asunto ⇨ 4 / 7 / 8
5 muu asumisperuste ⇨ 4 / 7 / 8
6 asumisoikeusasunto ⇨ 4 / 7 / 8

Kysytään jos rekisterissä tilapäinen osoite:

4. Väestörekisterin mukaan Teillä oli 5.10.2011 voimassa tilapäinen osoite:

VTJ:N ESITÄYTETTY TILAPÄISOSOITE.

Oliko tieto ajan tasalla (oliko Teillä silloin tämä tilapäisosoite)?

- 1 kyllä ⇨ 6
2 ei ⇨ 5

5. Oliko tämä Väestörekisterin tilapäisosoitteenne:

- 1 poistunut käytöstä ⇨ 7 / 8
2 muuttunut vakituiseksi osoitteeksenne ⇨ 7 / 8
3 vai ei ole koskaan ollutkaan tilapäisosoitteenne? ⇨ 7 / 8

6. Mikä oli toisessa paikassa asumisen syynä?

- 1 opiskelu (oma) ⇨ 7 / 8
2 työ (oma) ⇨ 7 / 8
3 puoliso tai perhesuhteet ⇨ 7 / 8
4 kesämökin käyttö pidempiaikaiseen asumiseen ⇨ 7 / 8
5 asevelvollisuus tai siviilipalvelus ⇨ 7 / 8
6 laitoshoido (oma) ⇨ 7 / 8
7 muu ⇨ 7 / 8

Kysytään jos rekisterissä kotimainen postiosoite:

- 7. Teille on merkitty väestörekisteriin postilähetysten toimitukseen tarkoitettu ns. postiosoite: VTJ:N ESITÄYTETTY POSTIOSOITE. Oliko tämä postiosoite voimassa 5. lokakuuta 2011?**

- 1 kyllä ⇨ 8 / 9 / 10
2 ei ⇨ 8 / 9 / 10

Kysytään jos rekisterissä sähköpostiosoite:

- 8. Teille on merkitty väestörekisteriin sähköpostiosoite: VTJ:N ESITÄYTETTY SÄHKÖPOSTIOSOITE. Oliko tämä sähköpostiosoite voimassa 5. lokakuuta 2011?**

- 1 kyllä ⇨ 9 / 10
2 kyllä, mutta sähköpostiosoite ei ole täysin oikein ⇨ 9 / 10
3 ei ⇨ 9 / 10

- 9. Väestörekisterissä äidinkieleksenne on merkitty (5.10.2011) VTJ:N ESITÄYTETTY ÄIDINKIELI: SUOMI TAI RUOTSI. Onko se Teidän äidinkielenne?**

- 1 kyllä ⇨ 11
2 ei ⇨ 10

Myös jos äidinkieli muu kuin suomi tai ruotsi:

- 10. Mikä Teidän äidinkielenne on?**

- 1 suomi
2 ruotsi
3 jokin muu

(HUOMAUTA LOPUKSI: jos haluatte muuttaa äidinkielen väestörekisteriin, ottakaa yhteys maistraattiin.)

Varsinainen haastattelu loppu.

VERTAA HAASTATELLUN TYTI-HAASTATELUSSA ANTAMAA VASTAUSTA AMMATISTA VÄESTÖREKISTERISSÄ OLEVAAN AMMATTITIETOON.
VTJ:N & TYTIN ESITÄYTETYT AMMATIT.

- 11. Ovatko nämä tiedot keskenään:**

- 1 täysin samat
2 samantapaiset
3 epäselvää, tarkoittavatko samaa vai eri ammattia
4 täysin erilaiset
5 täysin erilaiset, koska opiskelija / eläkeläinen?